

CÂU NGHI VẤN

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 11 – 12, SGK.
2. Bài tập 2, trang 12, SGK.
3. Bài tập 3, trang 13, SGK.
4. Bài tập 4, trang 13, SGK.
5. Bài tập 5, trang 13, SGK.

8

Câu (b) hỏi về giá của chiếc xe. Khi chưa biết một món hàng nào đó giá bao nhiêu, ta có thể đánh giá nó đắt hay rẻ được không ?

7. Trong đoạn trích, câu nghi vấn là những câu có những dấu hiệu hình thức sau :

- a) Chứa từ nghi vấn : *ai, làm gì, có phải ... đâu, sao, bao giờ,...*
- b) Được kết thúc bằng dấu chấm hỏi.

Ví dụ : *Về bao giờ thế? Sao không vào tôi chơi ?*

8. Có thể biến đổi câu đã cho thành câu nghi vấn theo nhiều cách khác nhau, ví dụ :

- Ông ấy không hút thuốc à ?
- Tại sao ông ấy không hút thuốc ?

6. Bài tập 6, trang 13, SGK.

7. Hãy tìm những câu nghi vấn trong đoạn trích sau đây và cho biết có những đặc điểm hình thức gì chứng tỏ đó là câu nghi vấn.

Cụ bá cười nhạt, nhưng tiếng cười giòn giã lắm ; người ta bảo cụ hơn người cũng bởi cái cười :

– Cái anh này nói mới hay ! Ai làm gì anh mà anh phải chết ? Đời người chứ có phải con ngoé đâu ? Lại say rồi phải không ?

Rồi, đổi giọng cụ thân mật hỏi :

– Về bao giờ thế ? Sao không vào tôi chơi ? Đi vào nhà uống nước.

(Nam Cao, *Chí Phèo*)

8. Hãy thêm vào những từ ngữ thích hợp để biến đổi câu sau đây thành câu nghi vấn.

– Ông ấy không hút thuốc.

Gợi ý làm bài

1. Ngoài các từ ngữ nghi vấn, tất cả các câu nghi vấn trong những đoạn trích này còn được đánh dấu rất rõ bằng dấu chấm hỏi ở cuối câu. Em cần vận dụng kiến thức đã học để tìm ra đâu là từ ngữ nghi vấn.

2. – Căn cứ để xác định câu nghi vấn : có từ *hay* và dấu chấm hỏi.

– Trong câu nghi vấn, từ *hay* không thể thay thế bằng từ *hoặc* được. Nếu thay từ *hay* trong câu nghi vấn bằng từ *hoặc* thì câu trở nên sai ngữ pháp hoặc biến thành một câu trần thuật và có ý nghĩa khác hẳn.

3. Cần đọc kĩ xem các câu đã dẫn có dùng để hỏi ai, điều gì không. Nếu không thì đó không phải là câu nghi vấn.

4. Khác nhau về hình thức : *có... không ; đã... chưa*. Đối với một người không ốm đau, bệnh tật,... có thể dùng câu (b) để hỏi được không ?

5. Sự khác nhau về hình thức giữa hai câu thể hiện ở trật tự từ. Khi dùng câu (a) để hỏi thì hành động "đi Hà Nội" của người được hỏi đã diễn ra chưa ? So sánh với câu (b) để thấy được sự khác biệt.

6. Câu (a) hỏi về trọng lượng của chiếc xe. Khi chưa biết một vật nào đó nặng bao nhiêu ki-lô-gam, ta có thể có cảm giác nó nặng hay nhẹ không ?